

gut arxiver basc del S. xx) trobem també *Besanta*: Pere de *Besanta* notari i servidor de Violant de Bar, la muller de Joan I a. 1398 (*BABL* III, 547, i nota de Riquer a l'edició de les obres de Bernat Metge). Aquí hi hauria, doncs, l'*anti* variant arcaica del bc. *andi*, de la qual aplego testimoni en *E.T.C.* I, 141n: nav. *Urzante*, *Murchante*, arag. *Orante*, Cast. *Orrantia*; i els pallaresos com els que cito s. v. *Benante*; però el comú ANDI en *Besan*.

Potser també d'aquí *Beanta*, a l'Ebre, pda. de Vinebre (XIII, 60.12), car la -s- intervocàlica, en part del cat. occid. es perd més que en el cat. central; i no es veu altra etimologia convincent.¹

Un nom semblant a *Besan*, d'aspecte notable, en una vall pirinenca no llunyana (20 k.) és VISANSENY, paratge d'Andorra de nom ben interessant. No és poblat, ni s'hi marquen edificis en ruïnes, en els excel·lents i detallats mapes del Consell d'Andorra, al 50.000 ni tampoc en el d'escala al 10.000 (full 7) sinó un vessant de muntanya a 0°80 × 47°30 immediat damunt un replà, a 1673 alt., i seguit d'un vessant inclinat damunt la Valira (160 m. més avall, sota la Tossa o Coll de la Cauba, en el Solà de l'*Aldosa*). Les conclusions lingüístiques hauran de restar provisionals, sobretot mentre les dades es redueixin a una font única.

Han restat en va les recerques fetes en documentació antiga: res d'això en els *Cartularis* d'Andorra, ni hi ha res semblant en les llargues llistes d'homages afincats en el terme de Canillo, al qual pertany aquest lloc, ni en cap altre doc. (més de 70 en el doc. § 76, a. 1176, p. p. Baraut (vol. I, p. 225), i en molts altres encara (pp. 274, 254, 195 i algun més). Encara que les formes i grafies d'aqueixos mapes del Consell, són molt accurades i no hi he vist errors ortogràfics, no podem jurar que no s'hi hagi escapat algun cas de s per ss.

Una etimologia versemblant (*a*) seria un compost de *Besan* amb el basc *kheinu* «gesto, seña, guiño, muesa, amago», mot sens dubte molt antic, si és manlleu, com es conjectura, d'un ll. vg. CINNUM, d'on vénen el cast. *ceño* «fruncimiento de cejas», it. *cenno*, fr. ant. *cener*, oc. ant. *cenar* 'fer senyes' (*DECH* II, 37, 38b 56). Potser comparació d'aquest lloc, penjat dalt d'un serrat, amb les sobrecelles d'una cara.

b) Cert que també ens recorda els NPP aquitans en -ENNI: veg. aquí els articles *Atens*, *Altès*, *Les Bons*, (*Sent*) *Biado*, i *Sispony* (< SENI(S)PONNIS); i cf. *Btr. z. Nfg.* 1973, 234-6. En aquesta direcció ens animaria el veïnatge amb els NLL del Coserans: *Sentenb*, *Uchentein* (cf. basc *OXON-* 'del llop'). Partint de SEMBETTENNIS (> *Sent Beat*, *Biado*), no semblaria massa atrevit suposar un metatètic *BESENTENNI, però el que ens hauria calgut com a base fóra si de cas -NCENNI o -NTIENNI; o bé hauríem de suposar-hi com a segon membre el -SENI- que entra com a primer en SENIS-PONNIS; o bé contaminació de *Vicenç*. Massa complicat, tant o més que (*a*).

c) El que veig ben difícil de concebre és explicar-lo a base del NP romànic VINCENTIUS, per més que

ens hi puguin induir els nombrosos *Vicenç*, *Vincen-tius*, *-Vincenç*, a la doc. i l'hagionímia andorranes (veg. els índexs del *Cart.* d'Andorra per Baraut, vols. I i II): St. Vicenç d'Enclar etc. (si bé són cap a St. Julià i Sta. Coloma); car un derivat adjectiu s'hauria pogut formar amb -à o -enc (-eny no és sufix viu en cat.), i la forma andorrana és -enç i no -ent.

Potser podríem, però, suposar-ho combinat amb el basco-aquità SENI 'fill'; suposant que en l'ambient bilingüe de l'alta Edat Mitjana a Andorra (cf. l'art. *Bixesarri*) se'n formés un NP patronímic *Vicent-Seni* 'fill de Vicenç'.

Seria la menys forçada de les tres hipòtesis, a condició que aquest nom es pronuncii amb -ss- sorda, i que hi hagués hagut allí algun poblat antic. Justament per això he dit que aquesta nota haurà de restar ben provisional. Tant de bo que els erudits andorrans aportin documentació i més precisions a l'estudi d'un NL d'aspecte antic i tan suggestiu.

¹ Cert que la situació vora l'Ebre fa pensar encara més en l'àrab que en el pre-romà, i es podria imaginar un NP aràbic en *Abu-*, que en cas complet pren la forma (*A*)*bi-*; de l'arrel antiga corrent *ʿmd* 'sostenir'; a Algèria n'hi ha algun NP (un *ʿIm-ād* a Egipte, però res a Aràbia). *Bu ʿAmūd*, i *ʿAm-mād*, el qual podria tenir accentuació vulgar *ʿAm-mād*. Tanmateix resta amb documentació massa vaga i ben imprecís fonèticament (*bea-* i no *bia-*, *-anta* i no *-amet*).

Besaurri, V. *Bisaurri* (s. v. *Besora*)

BESCANÓ

Poble a la dr. del Ter, 7 k. a l'O. de Girona.

PRON. MOD.: *bəskəno*, 1920 (a Girona); i jo ho he oït igual moltes vegades, des de 1916 i 1958, a Girona i pobles de la rodalia.

DOC. ANT. 1051-58: *Bascanon* (*BABL* III, 329), suposo que és el mateix doc. que Monsalv. XVIII, 163, data 1158, en que la comtessa Ermessendis retorna al bisbe de Girona «ecclesiam de *Bascanon*»; 1359: *Baschanon* i *Bascanno* [lleg. *Bascanon*] (*CoDoACA* XII, 91.102); 1362: *Baschanone* (Llibre Verd, Alsius, p. 104); 1379: *Baschanone* (redempció del bovatge, Alsius. Segle XII: un Bertran de *Bascanó* signa en un doc. del *Cart.* de Roca-rossa (§ 152).

Totes les dades medievals escriuen, doncs, *Basc-* amb *a*, i aquesta és també la grafia que pren Alsius com normativa; i la que usa el rector de la parròquia l'a. 1811 en el memorial d'una missa solemníssima, que reproduïx Monsalvatje; aquest troba *Bescanone* únicament l'a. 1691. Botet (*BABL* IV, 126) cita un doc. de 1135 en què hom dona unes terres a Bescanó però no diu la forma que hi revesteix el nom.

A aquest lloc es referiran, també, unes dades que deuen ser mal copiades: un «Gros de *Bascan*» signa, junt amb molts nobles catalans, un doc. de Pere I a. 1198 (*BABL* III, 159); potser seria *Garaus de Bas-*